

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Diatribai De Primis Veteris Frisiae Apostolis, Sive
Dissertationes, quibus eoru[m] anni, actus, res,
personae, loca, tempora in eorundem actis occurrentia,
discutiuntur, illustrantur, erroresque ab ...**

Bosschaerts, Willibrord

Mechliniae, 1650

Annotationes in dictum Diploma. Domino S. ac Venerabili Patri &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10958

Ego Irmina in Christi nomine hanc donationem
relegi.

Basinus Episcopus.

Leodowinus Episcopus:

Theodefridus Presbyter:

Waltharius Diaconus:

Gangbertus Presbyter.

Hudobertus Presbyter.

Annotationes in dictum Diploma.

Domino S. ac Venerabili Patri &c.

NOta, nomen Patris ac Domini non consuevit
olim attribui nisi Episcopis, aut ad summum Ar-
chimandritis, ideoque eo titulo Willibrordum
hic honorari. Inferiores Ecclesiastici appella-
bantur Clerici, Presbyteri, Diaconi &c. quem-
admodum in subscriptione diplomatis est ob-
seruare. Seculum nostrum liberalius passim Sacerdotibus,
præsertim Religiosis, nomen Patris impertitur.

Willibrordo. Sic apud Bedam, sic apud lectissimos Au-
thores, non Willebrordus, Wilbordus, Willebrodus,
Gwillebrodus, Willigbrodus aut simile, quod nota pro dis-
sertatione 3.

Irmina. Hanc beatam Dagoberti primi Franciæ Regis fi-
liam sunt qui scribunt, quod mox confutauimus, existi-
mantes esse potius Dagoberti secundi filiam, aliam ab ista.
si quis contendat esse vocarique filiam Dagoberti primi,
eo quod ipsius neptis & ipse eius auus siue abauus fuerit,
nolim multum resistere: non enim inuisitatum Neptem
Glic nomine venire: exempla sunt apud Molanum. Titu-
lo

lo Beatæ cur hanc venerer, certum testimonium non habeo. Piè admodum vixisse, ipsa facta docent.

Abbasissa, cuius Cœnobij, cuius instituti fuerit, non exprimitur. Florebant apud Treuiros & iuxta, plures Parthenonæ, quarum cui præfuerit, mihi non constat. Horrensem rexisse Beatæ Irminæ siue immediatè, siue mediatè succedaneam, non improbabile.

Pro consilio &c. Id est cum consilio &c.

Basini. Fuit, inquit Miræus in annotationibus ad hoc Diploma, primùm Abbas Maximini Treuirensis, post Archiepiscopus Treuirensis.

Leodevinus seu Leodewinus, nisi fallor ait idem ibidem, fuit Auunculi sui Basini successor in Episcopatu seu Archiepiscopatu Treuirensi, quem alij nuncupant Leduwinum, ceu Lutuinum: & scribunt fuisse Abbatem ac fundatorem Monasterij Mediolacensis. Viuente autem auunculo suo potuit Leodevinus fuisse Episcopus ad conuersionem gentilium ordinatus, more illius cui. Potuit etiam Leodevinus Basino suffraganeus fuisse in vasta Diœcesi Treuirensi. Adde varias ob causas nonnumquam duos simul vnâ Cathedram tenuisse, vt D. Augustinus Hypponensem viuente & tenente adhuc Valerio: Liethardus Cameraci Episcopum egit viuente & simul agente Burchardo: quinimò non raro Episcopi abdicatis Cathedralis, substitutis Successoribus, ad Monasticen priorem refugerunt, & simul titulo Episcopali honorari perseuerarunt.

Basilica in nomine S. Trinitatis vel in honore Gloriosissima Virginis Maria. Notent Nouantes ab antiquo Ecclesias in honorem Sanctissimæ Trinitatis, B. Mariæ & aliorum Sanctorum constructas. Has foundationes S. Willibrordum suscepisse, gubernasse, laudasse, approbasse.

Qua Vocatur Epternacus: sic proprie & vsitate scribitur, aut Epternacum more Germanico p. per f. euuntiantium.

Super Sura. Sura fluuius est nauigabilis in velex Mosella fluens, in quo liberam potestatem vtendi nauium cursu & recurso Abbati Epternacensi concessit Henricus Imperator, stabiliuitque ex deuotione erga S. Willibrordum Lotharius tertius anno 1131. Vide Miræum in 2. codice donationum cap. 45. falsi autem aut improprij admodum sunt, qui scribunt S. Willibrordum extruxisse Cœnobium Epternacense ad Mosellam, cum Mosella Treuirensis urbem perlans quinque miliaribus ab Epternaco fluat.

Seu Monasterium ad peregrinos monachos &c. Sæculo 6. 7. & 8. plurimi Diuino impulsu confluebant peregrini Angli, Scoti, maximè Hiberni Christianam fidem Barbaros erudiendi causa in Austrasiam vicinasque ditones Regum Franciæ. Cuius testes sunt Sacræ eorundem exuuiæ penè omnibus Belgij locis depositæ, relictæ, & populi deuotione celebres, de quibus consulendi Molanus in Natalibus SS. Belgij, Miræus in fastis Burgundicis. Tantæ Dei Beneficiæ minimè ingrati Reges & Principes viri, inter quos Pipini, eorumque coniuges & affines, Priuati etiã homines, Viris Sanctis excipiendis, alendis, fouendis, eorum instituto promouendo, hospitalia, monasteria condere, bona sua offerre. Facitabat idem S. Adelia Orpiensium in Gallo-brabantia Patrona, quæ receptioni talium Peregrinorum Anglorum & Scotorum feruenter studens, in eum vsu Monasterium suum aptauerat.

Dum Sanctitas Vestra &c. Erga me vel Monasterium meum, &c. hinc colligo S. Willibrordum ante conditum suum cœnobium sæpius Epternaci versatum, nunc pro alimonijs sibi fratribusque in Frisia procurandis, quæ inter Barba-
ros

ros egre habebantur, nunc à tumultibus Frificis aliquantum secedens & Lutzenburgijs spiritualement operam impendens. Hæc conuersatio Pio Viro notitiam & beneuolentiam Irminæ tandem acquisiuit.

In monte Viennensi. Multa loca sunt eo nomine insignita, Vienna Austria, Vienna Galliæ fluius, Vienna in Gallijs. Hic per Viennâ seu montem Viennensem *Vianen* aut *Vian-den* Oppidum in Ducatu Lutzenburgensi Comitatus titulo clarum, à 300. pene annis familiæ Nassouiæ inoculatum; nã circa annum 1350. filius Othonis Comitissæ Nassouij duxit in uxorem Comitissam Viennensem, nunc Viandensem, à quo tempore Comitatus Viandensis continuò genti Nassouiæ adhesit.

Sub Die Calendarum Nouembris. Thiofridus Abbas Epternacensis in Manuscripta vita S. Willibrordi ponit in Calendis Decembris, vt annotat hîc Miræus.

Anno quarto Childeberti. Is est annus 701. aut 702. hinc sumas octo circiter annis prius donasse Irminam medietatem Epternacensem, quam suam portionem adijceret Pipinus, quamquam aliqui Scriptores suo modo loquendi videantur contrarium dicere, nimirum Pipinum prius suam dedisse, posterius Irminam suam addidisse.

Hubertus. Mihi idem est quod Hubertus: istud enim nomen varias mutationes sortiri docet Ioannes Roberti in vitam S. Huberti, apud quem legere est amplè de ijs. Ex hac donatione Irminæ sua propria, & suapte auctoritate donantis, apparet vel fuisse Abbatissam commendatariam, non Religiosam per tria vota essentialia, quales etiam priscis sæculis inter Nobiles inueniebantur: vel coluisse institutum Canonicum in quo seruata proprietate in cõmuni victu Deo seruitur, ad normã Clericorum in communi degentium, cuius normæ Cœnobiasæcu-

DE PRIMIS VETERIS FRISIAE APOSTOLIS
lum septimum & octauum amasse supra differtat. octu-
agesima demonstrauius: & hodie supersunt Montibus
Hannonia, Malbodij, Niuellis, Andaini, Sufris &c.
quamquam antiquo viuendi ritu non parum demutato.

DISSERTATIO IOO.

De donatione Imperialis Werda. Examinatur &
explicatur Marcellinus.

Ræclarè Nazianz. orat. de amore
pauperum: *Nihil, ait, tam diuinum
homo habet, quam de alijs bene mereri. Pa-
calamitoso sis Deus Dei misericordiam imi-
tando. Quin & Seneca lib. 3. de Be-
nificijs cap. 15. Qui dat beneficia, deo
imitatur; qui repetit, feneratoris.* Deni-
que Cicero orat. pro Ligario; *Homi-
nes ad deos nulla re propius accedunt, quam dando. Nihil habet for-
suna melius, quam ut possis; nec natura melius, quam ut velis
seruare quam plurimos.* Horum apophthegmatum strenuus
auscultator & imitator fuit Pipinus. Eius munificam lar-
gitem hactenus experti sumus in fouendis, recipiendis
viris Apostolicis, in erigendis, ditandisque Episcopatu
Ultraiectino, Cœnobijs Andainensi, Orpiensi, Epterna-
censi. ne hîc stetit regia eius liberalitas. S. Swiberto ce-
dit Insulam quandam Rheni dictam Cæsaris Werdam, tum
in eius asciscendorumque Religiosorum alimentum, tum
ad procurandam partim suorum subditorum, partim anti-
quorum Saxonum vicinorum (nunc Westphalorum) gen-
tilium salutem. Hanc Werdensem translationem eiusque
occasionem sic describit Marcellinus nobis Pseudomat-
cellius